

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.293/2016/3.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2016. október 4. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A testi sértés büntette miatt **vádltott neve** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2016. március 22. napján kihirdetett **1.B.180/2015/23.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A vádlott által elkövetett bűncselekmény minősítésének helyes jogszabályi alapja: Btk. 164. § (1) bekezdés, **(3) bekezdés**, (8) bekezdés 1. fordulata.

A szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését **mellőzi.**

A vádlottat mellékbüntetésül 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is **ítéli.**

Az első fokú eljárás során felmerült bűnügyi költségből 98.460.- (kilencvennyolcezer-négyszázhatvan) forintot köteles a vádlott megfizetni az államnak külön felhívásra, míg 10.000.- (tízezer) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Megállapítja, hogy a vádlott **2014.** szeptember 11. napjától volt őrizetben.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 5.000.- (ötezer) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A törvényszék vádlott neve vádlott bűnösségét testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulata] mondta ki. Ezért a vádlottat 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett és - végrehajtásának elrendelése esetére - börtönben végrehajtani rendelt szabadságvesztésre ítélte. Kimondta, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztésbe - annak végrehajtása esetére - beszámította a vádlott által - az ún. „ítéleti feljegyzés” szerint **2011.** - az írásba foglalt ítélt szerint **2014.** szeptember 11. napjától 2014. szeptember 12. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Az elkövetés eszközét, a kést elkobozta, két vérgyanús szennyeződés és egy DNS-maradvány lefoglalását megszüntette, azok megsemmisítését rendelte el.

Kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség nagyobb részének viselésére, míg a fennmaradó kisebb részéről megállapította, hogy azt az állam viseli.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a szabadságvesztés súlyosítása, annak próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése és közügyektől eltiltásra ítélese érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.165/2016/1-II. számú átiratában az ügyész fellebbezését annak indokaival együtt fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság kizárólag a büntetés kiszabásakor tévedett; jelentős mértékben túlértékelte, ugyanis az enyhítő körülmények súlyát, minek következményeként a büntetési tételkeret középértékéhez képest - a jelen esetben öt év - eltúlzott mértékben tért el a vádlott javára, amikor a büntetési tételkeret alsó határával megegyező tartamú szabadságvesztést szabott ki. Álláspontja szerint a középértéket el nem érő szabadságvesztés tartama jelentős súlyosításra szorul.

Tévedést látott abban is, amikor a törvényszék lehetőséget látott a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére. Utalt arra, hogy a vádlott a testi épség elleni bűncselekményt bűnismétlőként, ismételten [sértett neve] hajléktalan-társa sérelmére valósította meg. A korábbi, e miatti elítélése és a jelen bűncselekmény elkövetése között alig több mint hat hónap telt el, ami súlyozza a jelen cselekmény megítélését.

A végrehajtandó szabadságvesztésre ítélet mellett, miután a vádlott a közügyek gyakorlására is méltatlanná vált, így közügyektől eltiltásra ítélésére is indítványt tett.

Észrevételezte, hogy a tárgyaláson kihirdetett ítélet a vádlott őrizetbe vételének dátumát, annak évét helytelenül jelölte meg; 2014. helyett ugyanis 2011. évet tartalmaz az ítéleti feljegyzés. Utalt arra, hogy kialakult a bírói gyakorlat abban, hogy amennyiben a tárgyaláson kihirdetett ún. ítéleti feljegyzés és az írásba foglalt ítélet között eltérés áll fenn, úgy a kihirdetett ítélet tekintendő irányadónak.

Észrevételezte, hogy a törvényszék figyelmen kívül hagyta a megsemmisíteni rendelt bűnjelek tekintetében a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM számú rendelet 1. § (1) bekezdésében foglaltakat; álláspontja szerint e bűnjelek lefoglalásának megszüntetését követően azok tárgyleletbe történő helyezésére van szükség, a bűncselekmény büntethetőségének elévülési idejéig.

Végindítványa tehát arra irányult, hogy az ítélet tábla állapítsa meg az őrizetbe vétel helyes dátumát, a szabadságvesztés tartamát súlyosítsa, mellőzze annak próbaidőre történő felfüggesztését, és a vádlottat mellékbüntetésül közügyektől eltiltásra is ítélje; továbbá a bűnjelekre nézve, észrevételének megfelelő rendelkezést hozzon.

A védő ellenezte a fellebbviteli főügyészség által támogatott ügyészi fellebbezés teljesítését, álláspontja szerint a törvényszék helyesen tárta fel és megfelelően értékelte a bűnösségi körülményeket, amelyek ráadásul kiegészülnek azzal is, hogy időközben bekövetkezett az időmúlás enyhítő körülménye is. Álláspontja szerint a lábszár, mint emberi testrész általában atipikus elkövetési test-tájék, így védcének legfeljebb enyhe gondatlansága terjedhetett ki a súlyosabb

eredményre.

Kiemelte a túlsúlyban lévő különös, személyi (vádlott) körülményeket, a sorsszerű megbetegedéseket.

Másodlagosan, annyiban nem ellenezte a védenca terhére bejelentett fellebbezés teljesítését, hogy legfeljebb a szabadságvesztés tartamának súlyosítását vélte indokoltnak, a végrehajtás felfüggesztésének érintetlenül hagyása mellett.

**

Az ügyész fellebbezése túlnyomórészt - a szabadságvesztés tartamának súlyosítására irányuló részét kivéve - alapos.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel megtámadott ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Hivatalból bírálta felül a törvényszék ítéletének egyéb rendelkezéseit is.

Az első fokú eljárás törvényességének vizsgálata eredményeként megállapította, hogy nem valósult meg eljárási szabálysértés, az elsőfokú bíróság ítélete érdemi felülbírálatának akadálya nincs.

Az első fokú bíróság ítéletében rögzített tényállás azonban kismértékben megalapozatlan, mert hiányos [Be. 351. § (2) bekezdés b) pont 2. fordulata]. A kismértékű megalapozatlanságot a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok tartalmát alapul véve akként orvosolta, hogy a tényállást kiegészítette: - [sértett neve] sértett a vádlottnak az első fokú tárgyaláson megbocsátott.

A kiegészítésnek a bűnösségi körülmények megalapozottsága miatt volt jelentősége.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan.

Az elsőfokú bíróság kellő elmélyültséggel foglalkozott az egymással szembenálló bizonyítékokkal és a tulajdonképpen a bűnössége elismerésére is kiterjedő beismerő vallomást tévő vádlott és a sértett kismértékben különböző előadásait összevetve mindenben megalapozott tényállást állapított meg.

Vonatkozik ez az igazságügyi orvosszakértő véleményére is, aki arról adott számot szakvéleménye tárgyaláson történt kiegészítésekor, hogy a sértett lábszárára célzottan leadott, 21 cm penge-hosszúságú kés, ún. áthatoló sérülést okozott, és erre a testtájékra is érvényes az, hogy fennállott a reális lehetősége a sértett véredényeinek oly mértékű megsérülésére, hogy amennyiben sürgősségi orvosi beavatkozásra nem kerül sor, úgy elvérzés folytán, akár meg is halhatott volna. Ennek egyértelmű előjeleként állapította meg az orvosszakértő, hogy ún. praeshockos állapotba került a sértett, ami a kivérzéses sokkhoz vezető út első állomása.

A megalapozott tényállásból helyesen következett a törvényszék a vádlott bűnösségére, és a bűncselekmény minősítése is megfelel a törvénynek azzal, hogy annak jogszabályi alapját hiányosan hívta fel. A Szegedi Ítélet tábla által elfogadott és irányadónak tekintett anyagi jogi dogmatika szerint a két alapesettel bíró testi sértés bűncselekménye esetén a minősített esetek megvalósulása során mindig vizsgálendő, hogy melyik alapesethez kapcsolódik a minősített eset.

A jelen ügyben megállapítható, hogy a vádlott a sértett sérelmére a nyolc napon túl gyógyuló, tehát

a súlyos testi sértés alapesetét valósította meg szándékosan, míg az életveszéllyel járó súlyos eredményre hanyagsága terjedt ki.

A vádlott tudattartalmának vizsgálatát és az ehhez kapcsolódó egyéb körülményeket tekintve az első fokú ítélet 6. oldal 3. bekezdés 2., 3. mondatában hivatkozottak értelemzavaró fejtegetések.

Kiemeli az ítéletábra, hogy az anyagi jogi dogmatikán alapuló szilárd ítélkezési gyakorlat szerint *a testi épséget szándékosan sértő bűncselekmények esetén nem terheli az elkövetőt eredményelhárítási vagy segítségnyújtási kötelezettség*. Ez - adott esetben ugyanis - az önvádra kötelezés tilalmával ellenkezik. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság által elvárhatónak értékelt segítségnyújtási kötelezettség elmulasztása - vélekedése szerint - a vádlott enyhe fokú gondatlanságára (negligentia) vezethető vissza. Ez az indokolási rész is megalapozatlan azonban, mert - egyfelől - a már kifejtettek miatt nem állt fenn a vádlott terhére róható segítségnyújtási kötelezettség, másrészt ilyen kötelezettséget semmilyen bűnösségi forma nem alapoz meg.

A bűnösségi körülményeket vizsgálva: - az elsőfokú bíróság zömmel kimerítően tárta fel azokat, azzal, hogy az ítéletábra kiegészíti az időmúlás körülményével is az enyhítőeket, miután az elkövetéstől az most már jogerős elbírálásig több mint két év eltelt (Kúria BKv.56).

Ugyanakkor súlyosítóként értékelte, hogy a vádlott ugyanazon sértett sérelmére, ugyancsak testi sértést valósított meg, emiatt valamivel több mint hat hónappal ezt megelőzően ítélték el, és jöllehet az akkor kiszabott közérdekű munkát egészségi állapota miatt nem lehetett végrehajtani, ez a körülmény nem maradhat figyelmen kívül.

Az ítéletábra egyetértett az ügyészi fellebbezéssel, és a fellebbviteli főügyészség által támogatottak szerint a bűnösségi körülményeket megfelelően értékelte. A sértetti megbocsátás és az időmúlás ellenére, valamint a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomás megtételére figyelemmel is úgy ítélte, hogy az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés alsó határának kiszabásakor megsértette ugyan az ún. középértékes büntetés-kiszabásra vonatkozó rendelkezést, ráadásul annak kellő indokát sem adta meggyőzően, hogy miért vélte úgy, hogy az öt év középértéktől eltérve, a büntetési tétel alsó határáig indokolt enyhíteni a szabadságvesztés mértékét, ráadásul miért ítélte indokoltnak annak végrehajtását próbaidőre felfüggeszteni.

Az ítéletábra tehát az ügyész fellebbezési kérelmével azonosult. Az egyéni és általános visszatartó erőt a felülbírált ügyben, a bűnösségi körülmények gondos elemzését alapul véve, kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés biztosíthatja.

A szabadságvesztés tartamát azonban az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményekre figyelemmel rendkívül méltányosan állapította meg, és jöllehet a vádlott terhére az ügyész fellebbezést jelentett be, mégis az ítéletábra is azonosult azzal az első fokú állásponttal, hogy *az enyhítő körülmények túlsúlya* indokolja a szabadságvesztés tartamának megállapítását, ezért hagyta azt érintetlenül, most megadva annak indokát.

Ugyanakkor az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztése, a súlyosító körülményekre figyelemmel, nem indokolt. Nincs olyan, különös súlyú enyhítő körülmény, ami a szabadságvesztés tartamának igen enyhe voltán túl, a végrehajtás próbaidőre való felfüggesztését is indokolná.

Ezért a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését mellőzte, és miután úgy ítélte, hogy a vádlott az elkövetett bűncselekmény jellege és a személyében rejlő társadalomra veszélyesség folytán a közügyek gyakorlásában való részvételre méltatlanná vált, ezért a vádlottat a Btk. 61. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdése alapján - mellékbüntetésül - közügyektől eltiltásra is ítélte, annak tartamát a már jelzett körülményekhez igazítva.

A teljesség érdekében jegyzi meg az ítélet, hogy a másodlagos védelmi indítvány azért nem vezethetett eredményre, mert a hatályos Btk. a két évet meghaladó tartamú szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését *kizárja*.

Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a vádlottnak a 23. számú jegyzőkönyvben foglalt végzés szerint engedélyezett személyes költségmentességet, mikor annak - gyakorlatilag - visszaható hatályt adva, valamennyi, azt megelőző bűnügyi költség viselése alól mentesítette.

A személyes költségmentességre vonatkozó, és az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott jogszabályi hivatkozás nem hagy kétséget afelől, hogy a személyes költségmentesség engedélyezésének kizárólag előremenő (*ex nunc*) hatálya van, ráadásul, az kizárólag a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség viselése alóli mentesítést jelenti, egyebet nem.

Ezért a felhívott jogszabályhely helyes alkalmazásával megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költségből a vádlott a rendelkező rész szerinti, lényegesen magasabb összegű bűnügyi költséget köteles viselni, míg ugyanezen jogszabályi alapon az első fokú eljárásban tartott második tárgyaláson a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget terhelte csupán az államra.

A Bírósági Határozatok 1997. évfolyam 273. számú jogeset I. pontjában írtak alapján - egyetértve a fellebbezési főügyész álláspontjával - megállapította, hogy a vádlott 2014. szeptember 11. napjától volt őrizetben. Az ún. ítéleti feljegyzés a helytelen dátumot tartalmazza, ezért ezt helyesbítve állapította meg azt az ítélet.

A kifejtettkre figyelemmel az ügyész fellebbezését a már írt tartalommal alaposnak ítélve, a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben viszont a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azt.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség a vádlott személyes költségmentessége folytán marad az állam terhén.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 386.§-a zárja ki.

Szeged, 2016. október 4.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.293/2016/3. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 1.B.180/2015/23. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2016. október 4.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke